

Protokoll

Samisk kirkeråd

Raavrevijhke – Røyrvik

8.-9. desember 2014

Tilstede:

Anne Dalheim

Ingar Kuoljok

Linn Bientie

Liv Eli Holmestrand

Jovna Dunfjell

Elin Vangen, møtte for Tor B. Jørgensen

Forfall:

John Erland Boine

Tor B. Jørgensen

Sigfred Jåma møtte som bispedømmets vara

Ingen møtte i John Erland Boines sted

Sekretariatet:

Tore Johnsen

Gerd Karin Røsæg

Vidar Andersen

Jovna Dunfjell holdt morgenbønn 8. desember. Linn Bientie Sivertsen holdt morgenbønn 9. desember. Tore Johnsen avsluttet møtet med velsignelsen.

Mandag 8. desember hadde Samisk kirkeråd møte med Saemien Åålmege og Saemien Åålmegeaerie. Møtet ble senere utvidet med Berit Ellen Gaino Jåma fra språkavdelingen i Røyrvik kommune, menighetsrådsleder Karle Einarsen og kirkeverge Karin Søraunet. Saemien Åålmege inviterte til sørsamisk gudstjeneste i Røyrvik kirke med kirkekaffe. Under kirkekaffen fikk Bierna Bientie overrakt gave på vegne av Samisk kirkeråd og Den norske kirke for den tjenesten han har gjort for sørsamisk kirkeliv.

Saksliste

SKR 30/14 Protokoller

SKR 31/14 Referatsaker

SKR 32/14 Orienteringer

SKR 33/14 Oppfølging av Strategiplan for samisk kirkeliv – status og fremdrift

SKR 34/14 OVF-tildelinger til samisk kirkeliv 2015

SKR 35/14 Årsplan 2015

SKR 36/14 Veivalg for fremtidig kirkeordning (KM 2015, KR 59/14)

SKR 37/14 Statsbudsjettet 2016 - Kirkemøtets tilskuddsforvaltning (KM 2015)

SKR 38/14 Statsbudsjettet 2016 – Satsingsområder og ressursbehov for Den norske kirke

SKR 39/14 Undervisningstjenesten i Den norske kirke (KR 33/14 KM 2015)

SKR 40/14 Oppnevning av samisk medlem til nominasjonskomiteene i Nidaros, Sør-Hålogaland og Nord-Hålogaland bispedømmer

SKR 41/14 Kandidat til Referansegruppe for urfolk i Kirkenes Verdensråd

SKR 42/14 Offisielt navn på samisk menighet i sørsamisk område (SKR 27/14 KR 38/14)

SKR 43/14 Oppfølging av saken Den norske kirke og menneskerettighetene (KM 9/14)

SKR 44/14 Oppnevning av ungdomsrepresentant til programkomiteen for SKD 2017

SKR 30/14 Protokoller

1. Protokoll fra møte i Samisk kirkeråd 16. – 17. september i Porsángu – Porsanger

Vedtak:

Samisk kirkeråd godkjenner protokollen

SKR 31/14 Referatsaker

1. Protokoll fra møte i Kirkerådet 24.-26. september 2014
2. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 9.-11.september 2014

Vedtak:

Samisk kirkeråd tar referatsakene til orientering

SKR 32/14 Orienteringssaker

- a) Muntlige orienteringer fra generalsekretær
 - Møtegodtgjørelse til medlemmer i Samisk kirkeråd
 - Sametingsmelding om internasjonalt arbeid
 - Sametingsrådets forslag til Sametingsbudsjett 2015
 - Seminar om samisk solidaritetsarbeid 14. januar, ved Forum for urfolksspørsmål i bistanden
 - Orientering om vedtak i Svenska kyrkans Kyrkomöte

b) Brev, mail

1. Støtte til KVs urfolksprogram som ecumenical initiative fra 2014. Brev til Kirkens Nødhjelp 19.11.201
2. Endelig rapport fra prosjekt Kompetansebygging urfolksrelatert forsoningsarbeid. Datert 10.11.2014
3. Søknad om tilskudd til samisk bibeloversettelse for 2016. Datert 16.10.2014
4. Orientering om arbeidet med samisk preget domkirke. Datert 21.11.2014
5. Informasjon om Samisk konfirmantleir 26.2.-1.3. 2015

c) Mediesaker

Vedtak:

Sakene tas til orientering

SKR 33/14 Oppfølging av Strategiplan for samisk kirkeliv – status og fremdrift

Sammendrag

Saksdokumentet med vedlegg gir orientering om status og fremdrift i implementeringen av Strategiplan for samisk kirkeliv etter tre av fem år i handlingsplanperioden. Saken gir grunnlag for årsplan 2015.

Saksdokumentet oppsummerer status for nye stillinger og viktige tiltak etter 3 år og tar opp samordning med de tre nordligste bispedømmerådene. Til slutt reflekteres det over avslutning av handlingsplanperioden og videre oppfølging av saken

Vedtak:

Samisk kirkeråd tar saken til orientering.

SKR 34/14 OVF-tildelinger til samisk kirkeliv 2015

Sammendrag

Fordeling av midler fra Opplysningsvesenets Fond (OVF) skjer i henhold til Lov om Opplysningsvesenets Fond av 7. juni 1996 og Retningslinjer for Opplysningsvesenets Fond – Tilskudd til kirkelige formål.

Samisk kirkeråd vedtar fordeling av kr 700 000,- til arbeid innenfor samisk kirkeliv. Strategiplan for samisk kirkeliv legger føringer for Samisk kirkeråds bruk av midlene. Foreslåtte OVF-tildelinger må sees i sammenheng med forslag til årsplan 2015 (SKR 35/14).

I lys av budsjettsituasjonen for De sentralkirkelige råd er kr 200 000 av OVF-midlene som Samisk kirkeråd disponerer i 2015 foreslått avsatt til delfinansiering av nordsamisk språkkonsulent. Øvrige kr 500 000 avsettes til egne prosjekter og eksterne tilskuddsmottakere.

Vedtak:

Samisk kirkeråd avsetter midler til prosjekter i henhold til prosjektoversikt i saksdokumentet, under forutsetning av at staten bevilger omstillingsmidler til Den norske kirke som forutsatt.

SKR 35/14 Årsplan 2015

Sammendrag

Årsplan for Samisk kirkeråd (SKR) er utarbeidet med utgangspunkt i formatet til Visjonsdokumentet som Kirkemøtet vedtok i 2014. Føringene i Strategiplan for samisk kirkeliv er lagt til grunn, jf. sak SKR 33/14. SKRs årsplan vil tilpasses en samlet årsplan for De sentralkirkelige råd i forbindelse med at Kirkerådet vedtar sin årsplan over nyttår

Årsplanen er tilpasset de økonomiske rammer som forventes vedtatt av Kirkerådet, og av SKR i fordelingen av OVF-midler. Det må tas forbehold om at staten bevilger omstillingsmidler på kr 16 000 000 i 2015 for å følge opp forvaltningsreformen. Blir disse midlene ikke tildelt må saken behandles på nytt.

Vedtak

Under forutsetning av at staten bevilger omstillingsmidler til Den norske kirke vedtar Samisk kirkeråd det fremlagte reviderte forslaget til årsplan for rådets arbeid i 2015.

SKR 36/14 Veivalg for fremtidig kirkeordning

Sammendrag

Kirkemøtet har bedt Kirkerådet fortsette arbeidet med en fremtidig kirkeordning. Parallelt med forvaltningsreformen, hvor Den norske kirkes sentrale og regionale organer forventes å få større rettslig og økonomisk selvstendighet, forbereder Kirkerådet en sak til Kirkemøtet som gir anledning til å fatte vedtak om veivalg av grunnleggende karakter for indre ordninger som skal gjelde for kirken. Saken som her legges frem for Kirkerådet er utkast til et høringsnotat om veivalg. Det legges opp til en bred høring første halvår 2015 og en behandling på Kirkemøtet i april 2016.

Vedtak

Samisk kirkeråd mener at utkastet til høringsnotat om Veivalg for fremtidig kirkeordning legger grunnlag for en høring om fremtidig kirkeordning der sentrale spørsmål for samisk kirkeliv blir ivare tatt på en tilfredsstillende måte.

SKR 37/14 Statsbudsjettet 2016 - Kirkemøtets tilskuddsforvaltning (KM 2015)

Sammendrag

I forbindelse med forvaltningsreformen vokser Kirkemøtets rolle som tilskuddsforvalter.

Kirkemøtet skal i 2015 vedta forslag til disponering av tilskudd for budsjettåret 2016. Vedlagt saksdokument i sak KR 68/14 legger grunnlag for Kirkemøtets vedtak. Saken har utblikk til 2017 da Kirkemøtet blir forvalter av et stort samlet rammetilskudd fra staten.

Vedlagt saksdokument er ikke endelig versjon, og det tas det forbehold om eventuelle endringer i saken som legges fram for Kirkerådet 11.-12. desember.

Da Kirkemøtets voksende rolle som tilskuddsforvalter har relevans for samisk kirkeliv, legges saken fram for Samisk kirkeråd til orientering.

Vedtak

Samisk kirkeråd tar saken til orientering.

SKR 38/14 Statsbudsjettet 2016 – Satsingsområder og ressursbehov for Den norske kirke

Sammendrag

I forbindelse med forvaltningsreformen vokser Kirkemøtets rolle som tilskuddsforvalter.

Kirkemøtet skal i 2015 vedta forslag til disponering av tilskudd for budsjettåret 2016. Vedlagt saksdokument i sak KR 68/14 legger grunnlag for Kirkemøtets vedtak. Saken har utblikk til 2017 da Kirkemøtet blir forvalter av et stort samlet rammetilskudd fra staten.

Vedlagt saksdokument er ikke endelig versjon, og det tas det forbehold om eventuelle endringer i saken som legges fram for Kirkerådet 11.-12. desember.

Da Kirkemøtets voksende rolle som tilskuddsforvalter har relevans for samisk kirkeliv, legges saken fram for Samisk kirkeråd til orientering.

Vedtak

Samisk kirkeråd tar saken til orientering med følgende merknad:

Samisk kirkeråd ber om at følgende setning føyes inn på slutten avsnittet "Samisk kirkeliv" i statsbudsjettinnspillet; dette for å ivareta alle ressursbehov forutsatt i handlingsplanen til Strategiplan for samisk kirkeliv: "...samt at stillingen som daglig leder for den samiske menigheten i sørsamisk område, Saemien Áålmege, økes fra 50 til 100 %."

SKR 39/14 Undervisningstjenesten

Sammendrag

Saken *Undervisningstjenesten i Den norske kirke* legges med dette fram for Kirkemøtet 2015. I forlengelsen av de siste årenes avklaringer og vedtak vedrørende diakontjenesten i Den norske kirke behandles nå spørsmål om tjenesteforståelse, vigsling og liturgisk bekledning for de øvrige vigslede stillingsgruppene, kateket og kantor.

Kirkemøtets behandling av «Undervisningstjenesten i Den norske kirke» har som mål å sikre at kirkens undervisningsoppdrag tilrettelegges på en måte som svarer til dagens situasjon og behov. Det vil danne grunnlag for fortsatt utvikling og kvalitet på kirkens undervisningstjeneste, bidra til rekruttering og skape motiverte og dedikerte medarbeidere.

Gjennom trosopplæringsreformen har undervisningstjenesten i Den norske kirke blitt vesentlig utbygget i løpet av de siste ti årene. Det er etablert et stort antall nye undervisningsstillinger i menighetene. Medarbeidere med hovedvekt på ulike pedagogiske utdanninger er rekruttert inn i disse stillingene og bidrar til at kirkens faglige kompetanse har blitt styrket og utvidet på en verdifull måte. Antallet kateketstillinger har vært begrenset og søkningen til kateketutdanning har vært lav helt siden opprettelsen av tjenesten i 1969. Utbyggingen av kirkelige undervisningsstillinger i forbindelse med Trosopplæringsreformen har så langt ikke bidratt til en vesentlig økning i antall kateketstillinger. Dette har medført at et mindretall av de som er ansatt i kirkelige undervisningsstillinger i dag er utdannede kateketer som er vigslet til tjenesten.

På grunn av den utviklingen som har skjedd med undervisningstjenesten i Den norske kirke de siste ti årene omhandler denne saken undervisningstjenesten i Den norske kirke som helhet. Spørsmål om stillingsstruktur, kompetansekrav, vigsling, gudstjenestelige funksjoner og liturgisk drakt har vært utredet i denne prosessen og var gjenstand for høring våren 2014.

Etter en tiårsperiode med forsøk, utvikling og utbygging viser arbeidet med saken at en forenkling og tydeliggjøring av rammeverket for kirkens undervisningstjeneste ønskes velkommen.

Da saken var på høring pekte mange av høringsinstansene på at det er verdifullt at strukturen har fleksibilitet for å etablere stillinger med ulik innretning og gir rom for medarbeidere med ulik kompetanse. Samtidig vektlegges behovet for høy kompetanse i disse stillingene og at det er ønskelig at flere av de som arbeider med undervisning i kirken kan bli kvalifisert som menighetspedagog og for vigsling til katekettjeneste.

Etablering av en ordning for «Veien til vigslet tjeneste» for kateket, diakon, og kantor vil fremme tverrfaglighet, identitet og rolleforståelse for de vigslede tjenestegruppene. Ordningen kan koordineres med elementer i «Veien til prestatjeneste».

Gudstjenestens sentrale plass i kirkens undervisning gjør det naturlig og ønskelig med et tverrfaglig samarbeid om planlegging og gjennomføring av de gudstjenestene der menighetens undervisningsoppdrag på en særlig måte står i fokus. Det er ikke ønskelig at en konsekvens av dette blir at prestens rolle i kirkens undervisning blir svekket. Om kateketer og sakramentsforvaltning uttaler Bispemøtet i BM sak 32/14:

«Sakramentsforvaltningen er i vår kirke tillagt prestatjenesten. Biskopen kan likevel gi kateketer fullmakt i særskilte tilfeller, jf Tjenesteordning for biskoper, paragraf 10. Bispemøtet ser behov for å oppdatere retningslinjer for kateketers og diakoners gudstjenestelige funksjoner.» At sakramentsforvaltning normalt ikke inngår i kateketens tjeneste men kan forekomme i særskilte

tilfeller, er i tråd med forståelsen som formidles gjennom høringssvarene. En mer ensartet praksis når det gjelder biskopens fullmakt til sakramentsforvaltning bør inngå i arbeidet med å oppdatere retningslinjene for kateketens og diakonens gudstjenestelige funksjoner, slik at retningslinjene blir i tråd med gjeldende praksis.

Forslaget om at vigslet kateket i liturgisk tjeneste bærer alba med stola får bred støtte i høringen. Flertallet foreslår skrå stola, begrunnet i behovet for å synliggjøre ulikheten mellom prest og kateket. Flere av instansene peker på dilemmaet med at skrå stola for mange assosieres med diakontjenesten og kan gi et signal om en forståelse av de øvrige vigslede tjenestene som del av et samlediakoniat, en forståelse som er fremmed i Den norske kirke og som bispemøtet har avvist i sak BM 03/10.

Å undervise og å lære har vært et sentralt element i kirkens oppdrag helt fra Jesu tid, og er forankret i et rikt bibelteologisk materiale. En ordnet undervisningstjeneste i menighetene er av avgjørende betydning for å ivareta kirkens grunnleggende oppdrag med å gjøre til disipler ved å døpe og lære dem å holde alt Jesus har befalt.

Vedtak

Strategiplan for samisk kirkeliv omtaler behovet for samisk språk- og kulturkompetanse blant kirkens ansatte (pkt 5.2). Med hensyn til undervisningstjenesten i Den norske kirke pekes det på behovet for (1) tilstrekkelige muligheter for alternative veier til katekettjenesten og (2) vektlegging av samisk språk- og kulturkompetanse ved ansettelse av trosopplæringsmedarbeidere og kateketer i forvaltningsområdet for samisk språk, i kombinasjon med mulighet for supplerende utdanning etter ansettelse.

Det synes å være bygd inn tilstrekkelig fleksibilitet i saken "Undervisningstjenesten i Den norske kirke" for at slike hensyn kan ivaretas og følges opp i det videre arbeidet med å styrke undervisningstjenesten rettet mot samisk kirkeliv i Den norske kirke.

Samisk kirkeråd foreslår at Kirkerådet tar inn et nytt punkt 10 i forslag til vedtak i saken: «10. Intensjonen i Strategiplan for samisk kirkeliv tas med i det videre arbeidet med saken.»

Ut over dette har Samisk kirkeråd ingen merknader til saken.

SKR 40/14 Oppnevning av samisk medlem til nominasjonskomiteene i Nidaros, Sør-Hålogaland og Nord-Hålogaland bispedømmer

Sammendrag

I følge Regler for valg av bispemøtet og Kirkemøtet og Regler for valg av samisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet skal Samisk kirkeråd foreslå ett medlem og varamedlem til de respektive nominasjonskomitéene for valg av bispedømmeråd i Nord-Hålogaland, Sør-Hålogaland og Nidaros bispedømmer.

Samisk kirkeråd vedtar på sitt møte 8.-9. desember d.å. sine forslag på samiske representanter til nominasjonskomitéene i de nevnte bispedømmerådene.

Forslag fra menighetene på samiske representanter er innhentet i tråd med valgreglene.

Det foreligger ikke kandidater fra alle bispedømmer. Forslag til vedtak vil derfor ettersendes.

Vedtak

Samisk kirkeråd foreslår

- Lars Joar Halonen som medlem av nominasjonskomiteen for bispedømmerådsvalget i Nord-Hålogaland bispedømme.
- Laila Strandbakke Smuk som varamedlem til nominasjonskomiteen for bispedømmerådsvalget i Nord-Hålogaland bispedømme.

- Annfinn Pavall som medlem av nominasjonskomiteen for bispedømmerådsvalget for Sør-Hålogaland bispedømme.
- Inga Karlsen som varamedlem av nominasjonskomiteen for bispedømmerådsvalget for Sør-Hålogaland bispedømme.

- Evald Stenfjell som medlem av nominasjonskomiteen for bispedømmerådsvalget for Nidaros bispedømme.
- Ann-Sofie Danielsen Gundersen som varamedlem av nominasjonskomiteen for bispedømmerådsvalget for Nidaros bispedømme.

Merknad:

Som medlem av nominasjonskomiteen for bispedømmerådsvalget for Nidaros bispedømme ble Monika Kappfjell foreslått av Sigfred Jåma. Forslaget falt med fire stemmer for Evald Stenfjell og to stemmer for Monika Kappfjell.

SKR 41/14 Kandidat til Referansegruppe for urfolk i Kirkenes Verdensråd

Sammendrag

Samisk kirkeråd vil som en del av den europeiske regionen inviteres til å fremme forslag på kandidat på representant til KVs referansegruppe for urfolk. Rådet gis en foreløpig orientering med mulighet for å delegere saken til SKR-AU.

Vedtak

Samisk kirkeråd foreslår Tore Johnsen som kandidat til å være europeisk representant i Kirkenes verdensråds referansegruppe for urfolk.

SKR 42/14 Offisielt navn på samisk menighet i sørsamisk område (SKR 27/14 KR 38/14)

Sammendrag

Kirkerådet har i sak KR 38/14 anbefalt Kirkemøtet 2015 å permanentisere Saemien Åålmege som samisk menighet i sørsamisk område, og vedta forskrift for denne. Samisk kirkeråd skal vedta offisiell navneform på menigheten som innarbeides i saksdokumentene som oversendes Kirkemøtet. Forslag til vedtak er identisk med anbefalingen fra Saemien Åålmege.

Vedtak

Samisk kirkeråd anbefaler at det offisielle navnet på den samiske menigheten i sørsamisk språkområde kun er på sørsamisk, og at dette blir *Saemien Åålmege* med *SÅ* som offisiell forkortelse. Tilsvarende anbefales det at menighetsrådets offisielle navn er *Saemien Åålmegeaerie*, med *SÅR* som offisiell forkortelse.

Det forutsettes at det gjøres redaksjonelle endringer i forslaget til forskrift for menigheten på grunnlag av Samisk kirkeråds vedtak.

SKR 43/14 Oppfølging av saken Den norske kirke og menneskerettighetene (KM 9/14)

Sammendrag

I april d.å. behandlet Kirkemøtet sak KM 9/14 Den norske kirke og menneskerettighetene. Kirkemøtesaken legger overordnede føringer for Den norske kirkes videre arbeid menneskerettighetene, og urfolks rettigheter nevnes eksplisitt.

Gjennom sitt arbeid med urfolksrelaterte spørsmål bidrar Samisk kirkeråd i oppfølgingen av sak KM 9/14, og rådet drøfter saken i lys av dette.

Strategiplan for samisk kirkeliv har relevans for saken og referanser til konkrete samerettslige prosesser i strategiplanen (jf. Den nye sameretten og Kystfiskeutvalgets innstilling) gis særskilt plass i saksorienteringen.

To hendelser i 2014 vurderes også aktuelle for saken: (1) grunnlovsrevideringen og debatten om sameparagrafen og (2) FNs Verdenskonferanse om urfolk i september.

Saksorienteringen gir grunnlag for en foreløpig drøfting i rådet om rådets videre oppfølging av saken Den norske kirke og menneskerettighetene.

Vedtak

Samisk kirkeråd har hatt en foreløpig drøfting av rådets oppfølging av kirkemøtesak KM 9/14 Den norske kirke og menneskerettighetene.

Innspillene fra drøftingen i rådet bes innarbeidet i saksdokumentet som legges fram for Samisk kirkeråd til ny behandling 10.-11. mars 2015.

SKR 44/14 Oppnevning av ungdomsrepresentant til programkomiteen for SKD 2017

Sammendrag

I sak SKR 22/14 ble spørsmål om ungdomsrepresentant til Samiske kirkedager 2017 utsatt til neste møte.

Valg av ungdomsrepresentant bør sees i sammenheng med Samisk kirkeråds øvrige ungdomsarbeid. I saksorienteringen redegjøres det for føringer for valg av ungdomsrepresentant samt for sekretariatets prosess med å finne kandidater.

Vedtak

Anna Malene Jönsson velges som ungdomsrepresentant til Programkomiteen for Samiske kirkedager 2017.

Tonje Halonen velges som vararepresentant.